

34.1.5

6a (לא איתחיל) → 7a (המפטם את הקטורת)

1. וְלִבֵּשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד וּמְכַסֵּי בַד יִלְבֹּשׁ עַל בְּשָׂרוֹ וְהָרִים אֶת הַדָּשָׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת הָעֵלָה עַל הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוּ אֶצְלַת הַמִּזְבֵּחַ: וַיִּקְרָא ו', ג

2. וַיֵּבֵא אֶהֱרֹן אֶל אֶהֱל מוֹעֵד וּפִשֵׁט אֶת בְּגָדֵי הַבַּד אֲשֶׁר לְבִשׁ בְּבָאוּ אֶל הַקֹּדֶשׁ וְהִיחֵם שָׂם: וַיִּקְרָא טו, כג

3. וְהוֹרְדוּ זְקֵנֵי הָעֵיר הַהוּא אֶת הָעֵגְלָה אֶל נַחַל אֵיתָן אֲשֶׁר לֹא יַעֲבֹד בּוֹ וְלֹא יִזְרַע וְיִכְרֹפוּ שָׂם אֶת הָעֵגְלָה בְּנַחַל: דְּבָרִים כ"א, ד

4. עַל בֶּשֶׂר אָדָם לֹא יִסָּדַד וּבְמִתְכַנְתּוֹ לֹא תַעֲשׂוּ כְּמַהוּ קֹדֶשׁ הוּא קֹדֶשׁ יְהִיָּה לָכֵם: שְׁמוֹת ל, לב

5. וְהִקְטַרְתָּ אֲשֶׁר תַעֲשֶׂה בְּמִתְכַנְתָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ לָכֵם קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לָךְ לִיקוּק: שְׁמוֹת ל, לו

6. וְלָקַח מֵלֶאֱמֹר הַמִּחְתָּה גְּחָלֵי אֵשׁ מִעַל הַמִּזְבֵּחַ מִלִּפְנֵי ה' וּמֵלֶאֱמֹר חֲפָנָיו קִטְרֶת סַמִּים דָּקָה וְהֵבִיֵא מִבֵּית לְפָרְכָת: וַיִּקְרָא טז, יב

7. וְשִׁחֲקֶתָ מִמֶּנָּה דֶּקֶק וְנִתְתָה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת בְּאֶהֱל מוֹעֵד אֲשֶׁר אֹדַע לָךְ שְׂמָה קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים תִּהְיֶה לָכֵם: שְׁמוֹת ל, לו

8. וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה קַח לָךְ סַמִּים נָטָף וְשִׁחֲלֵת וְחִלְבֵּנָה סַמִּים וּלְבָנָה זָכָה בַד בְּבֹד יְהִיָּה: שְׁמוֹת ל, לד

9. הַבּוֹנָה בְּשָׂמִים מִעֲלוֹתָיו וְאַגְדָּתוֹ עַל אֲרָץ יִסְדָּה הַקְרָא לְמִי הֵיִם וְיִשְׁפְּכֶם עַל פְּנֵי הָאָרֶץ יְקוּק שְׂמוֹ: עֲמוֹס ט, ו

10. וְאֵתָן צֹאנֵי צֹאן מְרֻעִיתֵי אָדָם אֲתָם אֲנִי אֱלֹהֵיכֶם נֹאֵם אֲדָנִי ה': יְחֻזְקָא ל, לא

11. וְנִפְשׁ אָדָם שְׂשֵׁה עֵשֶׂר אֶלְף וּמְכָסָס לִיקוּק שְׁנַיִם וְשָׁלִשִׁים נִפְשׁ: בְּמִדְבָר ל, מ

12. וְאֲנִי לֹא אֲחֹס עַל גִּיגוּהַ הָעֵיר הַגְּדוּלָה אֲשֶׁר יֵשׁ בָּהּ הַרְבֵּה מִשְׁתִּים עֲשִׂרָה רַבּוֹ אָדָם אֲשֶׁר לֹא יָדַע בֵּין יְמִינוֹ לְשִׂמְלֹא וּבִהְמָה רַבָּה: יוֹנָה ד, י"א

13. אִישׁ אֲשֶׁר יִרְקַח כְּמַהוּ וְאֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ עַל זֶר וְנִכְרַת מִעַמּוֹ: שְׁמוֹת ל, לג

14. וְשִׁמְרוּ אֶת מִשְׁמַרְתִּי וְלֹא יִשְׂאוּ עֲלֵיו חֶטָא וּמָתוּ בּוֹ כִּי יִחְלָלְהוּ אֲנִי ה' מִקְדָּשָׁם: וַיִּקְרָא כב, ט

15. לְאֲבִיו וְלֵאמֹר לְאֲחִיו וְלֵאחֲתוֹ לֹא יִטְמֵא לָהֶם בְּמָתָם כִּי נִזְרָ אֱלֹהֵיו עַל רֵאשׁוֹ: בְּמִדְבָר ו', ז

I Analysis of next clause in 'א משנה – preparing the קטורת

a חייב – exempt; if to smell it – ציבור – preparing the קטורת in order to learn how to do it or to donate it to

i מעילה – someone who smells the proper קטורת is exempt, but is in violation of

ii Challenge: מעילה ר' אב'ר's ruling (in ר' אב'ר's name) that sound, sight and smell do not attach to

1 Answer: smell is excluded from מעילה after the smoke rises; since its מצוה is completed

(a) Principle: once the object has completed its מצוה, מעילה no longer attaches

(b) Challenge: מעילה still has תרומת הדשן (per v. 1)

(c) Answer: מעילה "lifted" once נעשית – all others have מעילה כאחד → שני כתובין הבאים אחד (v. 2) בגדי כהונה and תרוה"ד

(i) Challenge: that is valid for רבנן, who understand v. 2 as prohibiting all further use of בגדי כה"ג

(ii) But: according to ר' דוסא, who limits scope of v. 2 to using those בגדים for another יוה"כ – שני כתובין no

(iii) Answer: שני כתובין עגלה ערופה and תרומת הדשן

1. And: even to יהודה ר', who allows for שני כתובין to teach, each of vv. 1 and 3 have מיעוטים (ושמו)

II "פטום הקטורת" describing preparation of קטורת

a Ingredients; lists 11 base ingredients and their weights

b Catalysts: lye, wine, salt and "מעלה עשן" ר' נתן – adds some grass from the ירדן

i Rules: no adding דבש; if any of the base 11 ingredients omitted, חייב מיתה, prepared in מקדש (→ no רגלים)

1 Challenge: שקלים – if he was מקדיש his property and it had items fit for צבור – used to pay אומנין

(a) Comment: "fit for מזבח" must refer to קטורת, as animals, flour, wine and oil were already discussed

(b) Answer1 (ר' אושעיא): מותר קטורת which is traded with אומנין and bought back (see below)

(i) Rejection (ר' יוסף): doesn't state (in our משנה) that it is bought back from תרומה חדשה

(c) Answer2 (ר' יוסף): refers to one of the ingredients of the קטורת – but, as yet unprocessed (out of "קודש")

III יוה"כ on כה"ג of מלא חפניו was made (annually) of 368 מנה; 1 per day in solar calendar and 3 extra for חפניו

a Surplus (in non-leap year): given to workers in pay, then bought back from them from new תרומה fund

b Related ברייתא: once every 60-70 years, there was enough surplus to prepare half the usual amount

i Therefore (רשב"ג בשם "הסגן"): if an individual prepares half the usual recipe – חייב; but we have no info on less

ii חייב every day, they would prepare the proper mix for that day (→ יחיד who prepares small amount)

1 Support: to רבא (see p. 4) – preparing a small שיעור of שמן המשחה – exempt; a small שיעור of קטורת – חייב per v. 5

c Related ברייתא: it would be put back in grinder twice a year

i In summer: spread out, in order not to get moldy

ii In winter: pushed together, to maintain scent

iii When grinding: the worker would speak and say הדק היטב, היטב הדק (per יוחנן בן יוחנן)

1 Per: ר' יוחנן – just as speaking (during processing of wine) is bad for wine, it is beneficial for בשמים

(a) Note: various explanations have been given for this dictum – הקול יפה לבשמים – many of which are pragmatic and relate to the rhythm of the words helping the worker continue to grind apace

iv And: 3 surplus מנים would be put back in grinder on עייר"כ and ground finer (per vv. 6-7)

IV Source for 11 ingredients

- a *ד' יוחנן* given to משה - allusion in v. 8
- i *Allusion*: סמים – 2; נטף שחלת וחלבנה – 3; סמים replicates those 5, plus לבונה זכה =11
  - ii *Challenge*: why not read v. 8 as כלל ופרט וכלל
    - 1 *Layout*: כלל – סמים, פרט – כלל, the three items – סמים
    - 2 *Application*: just as 3 items are redolent and make columnar smoke – so too, anything with those properties
    - 3 *Proposed answer*: if so, no need for all 3 פרטים
      - (a) *Rejection*: all needed; נטף to teach that tree-byproduct valid; שחלת – grasses; חלבנה – even though noxious
    - 4 *Answer*: if so, read קח לך as 1st כלל
  - iii *Challenge*: why not read 2nd instance of סמים as another 2 (total of 8)
    - 1 *Answer*: then it would have put both סמים together (e.g. .... ושחלת. ....)
- b *תנא דבי ר' ישמעאל* it is inferred via כלל ופרט וכלל (as above)
- i *Challenge*: perhaps it is פרט בפרט ראשון and כלל בכלל ראשון – (rejected)
  - ii *Explanation of כלל ראשון*: perhaps the 2nd instance of סמים is also 2 (not 5) – and answer as per above (sequence)
  - iii *Explanation of פרט ראשון*: perhaps we should only take 1 criterion (scent) and include לבונה (which has only 1)
    - 1 *Answer*: if so, לבונה should be written between the two כללים
    - 2 *Block*: if so, we would have 12 ((סמים+4=6) x2=12)
      - (a) *Rather*: if so, we should have חלבנה “outside” of the כללים
      - (b) *Answer2* (ר"ל): the word קטורת implies columnar smoke (don't need כלל ופרט וכלל to establish that)
        - (i) *Aggadic tangent*: any fast not including פושעי ישראל is incomplete, per inclusion of חלבנה in קטורת
          1. *אבני*: infers that from v. 9

V Analyzing next item on list of חטאות/כריתות – using the משחה שמן

- a *פטור*; non-Jews or the dead – *פטור*; anointing animals or vessels – *ברייתא*
- i *analysis*: בהמה וכלים are understood; v. 4 stipulates אדם; מת is similarly understood – once dead, no longer “אדם”
    - 1 *however*: why are non-Jews not included?
      - (a) *answer1*: per v. 10, only עם ישראל is called “אדם”
        - (i) *challenges*: vv. 11-12 identify non-Jews as “אדם”
        - (ii) *answer*: in each case, to distinguish them from בהמה
      - (b) *answer2*: only one who is prohibited not to anoint is a proper object of anointing
        - (i) *support* (תנא ר"א): reads לא יסיך but understand לא יסיך (on others)
  - b *parallel ברייתא*: if someone anoints גויים ומתים, כלים, בהמה – exempts;
    - i *מ"מ* finds liable, ר"מ *מלכים וכהנים* exempts
    - ii *question*: what is the minimal שיעור for liability?
      - 1 *ד"מ*: any amount
      - 2 *כזית*: ד' יהודה
        - (a) *question*: didn't יהודה ר' exempt?
        - (b) *answer*: he exempts for מלכים וכהנים (reason below) but finds liable for הדיוט
    - iii *analysis of 2nd dispute* (ר' יוסף): vv. 4, 13) – ר"מ – just as סיכה is with any amount, so נתינה is any amount
      - 1 *כזית* – (תרומה) נתינה on a זר is inferred from regular נתינה (paying back) – ד' יהודה
      - 2 *but*: all agree that סיכה for anointing kings and כהנים is any amount
    - iv *analysis of 1st dispute* (ר' יוסף): ר"מ – v. 13 refers to זר – once a king or כה"ג have been anointed, they are זרים for משיחה
      - 1 *ד' יהודה*: to be “זר” must be classified that way always
    - v *note* (ר' איקא בריה דר' אמי): they are true to their positions, in case of כהן בת כהן who marries a פסול (unlike marrying ישראל)
      - 1 *if*: she married ישראל, pays only קרן תרומה, still has כהן בת כהן for adultery (שריפה)
        - (a) *ד"מאיר*: but if she married פסול, pays קרן וחומש, חנק death is
        - (b) *ר' יהודה* *חכמים*: in either case, only pays קרן and מיתתה is שריפה (i.e. not a זרה as she was once a non-Jew)
  - c *תנא before דבא*: if a כה"ג takes המשחה שמן and rubs it on his stomach – חייב, per v. 4
    - i *question* (asked to ר' אשי): how is this different from ruling about כהן who has שמן של תרומה on his body, that his ישראל grandson may rub against it
      - 1 *answer*: in the case of תרומה, v. 14 states כי יחללוהו; ומתו בו כי יחללוהו; this שמן has already been מחולל
        - (a) *but*: in the context of המשחה שמן, v. 15 identifies it as המשחה שמן even after it is on his head